

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoCsp/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718203303
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Boborová Sninská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6718203303.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborová Sninská a členov senátu JUDr. Miroslava Púchovská a Mgr. Radoslava Strhárska, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpenému Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej R. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX K., o zaplatenie 634,88 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 16Csp/126/2018-227 zo dňa 22. septembra 2020, takto

rozhodol:

I. Návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a .

II. Rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 16Csp/126/2018-227 zo dňa 22. septembra 2020 p o t v r d z u j e .

III. Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom prvou výrokovou vetou žalobu zamietol a druhou výrokovou vetou žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca (pôvodne Poštová banka, a.s., Bratislava) sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 26.05.2018 domáhal proti žalovanej zaplataenia dlžnej istiny vo výške 634,88 Eur, dlžných úrokov z istiny do 30.04.2018 vo výške 730,48 Eur, zmluvného úroku vo výške 29,50 % ročne zo sumy 634,88 Eur od 01.05.2018 a zákonných úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 634,88 Eur od 01.05.2018 do zaplataenia, bankových poplatkov vo výške 39,65 Eur z titulu Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi pôvodným žalobcom, ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou dňa 30.09.2013 (ďalej len „zmluva o úvere“)

3. Súd prvej inštancie zistil, že medzi stranami nebolo sporné uzavretie zmluvy o úvere, na základe ktorej mala žalovaná poskytnutý úver v sume 700,-- Eur, ktorý sa zaviazala vrátiť veriteľovi na základe zmluvne dojednaných podmienok. Žalovaná sa zaviazala úver splácať v mesačných splátkach po 21,-- Eur s tým, že splatnosť prvej splátky bola dojednaná na deň 25.10.2013 a poslednej splátky na deň 25.09.2019. Zmluva bola uzatvorená dňa 30.09.2013 medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou. Strany zmluvy o úvere si dojednali aj úrokovú sadzbu za poskytnutie úveru 29,50 %. Žalovaná sa zaviazala úver splácať v 72 pravidelných mesačných splátkach s tým, že splatnosť každej mesačnej splátky bola dojednaná k 25. dňu v mesiaci a nie k 30. dňu v mesiaci, ako to uvádzal žalobca v rámci prejednávania žaloby. Zmluva o úvere obsahuje i RPMN 33,84 %, priemernú RPMN 25,21 %, poistenie úveru nebolo dojednané, celková výška nákladov žalovanej je vyčíslená na

úver v čiastke 764,62 Eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, a hoci typovo bola uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka, spravuje sa vzhľadom na spotrebiteľský charakter § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako i osobitným zákonom, ktorým je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Veriteľ (banka) konal pri uzatvorení zmluvy o úvere v rámci svojho podnikania, či obchodnej činnosti, keď v rámci tohto poskytol žalovanej ako fyzickej osobe úver. Žalovaná pri uzatvorení zmluvného vzťahu nekonala v rámci svojho podnikania, preto má postavenie spotrebiteľa.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie ďalej mal v konaní za nesporné, že žalovaná porušila svoju povinnosť poukazovať právnomu predchodcovi žalobcu, pôvodnému veriteľovi dojednané mesačné splátky v sume 21,-- Eur, preto právny predchodca žalobcu Upozornením - Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 20.07.2015 upozornil žalovanú, že porušila podstatným spôsobom zmluvu o úvere, keď neuhradila svoje splatné záväzky vyplývajúce zo zmluvy o úvere, pričom ju súčasne upozornil podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, že ku dňu 17.07.2015 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako tri mesiace po lehote splatnosti. Upozornenie obsahuje aj vyčíslenie pohľadávky na čiastku 128,15 Eur, ktorá v tom čase pozostávala z omeškaných splátok vo výške 92,- Eur a poplatkov vo výške 36,15 Eur. Súčasne týmto upozornením pôvodný veriteľ vyzval žalovanú na uhradenie tejto sumy v lehote do 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy s tým, že inak banka bude oprávnená využiť ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver predčasne splatným v zmysle príslušných ustanovení zmluvy o úvere a Obchodných podmienok. Táto výzva bola pre žalovanú odoslaná na pošte dňa 20.07.2015. Po upozornení žalovaná svoj záväzok neuhradila, preto právny predchodca žalobcu, veriteľ žalovanej oznámil, že úverová pohľadávka zo zmluvy o úvere sa ku dňu 03.08.2015 stáva predčasne splatnou v celom rozsahu. K tomuto dňu banka evidovala dlžnú sumu 803,43 Eur, ktorú žiadala od žalovanej uhradiť do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Tento list žalovanej bol doručený dňa 06.08.2015, ako to vyplýva z predloženej doručky. Pôvodný veriteľ pri predčasnom zosplatnení úveru postupoval v zmysle čl. VI. bod 6.2 písm. a/ Obchodných podmienok z ktorých vyplýva, že ak klient je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. v čiastočnej výške, je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva. V zmysle tohto istého článku bod 6.4 obchodných podmienok, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2, banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení o úrokových sadzbách, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke.

5. Ďalej zistil, že z „Aktuálneho stavu úveru ku dňu 30.04.2018“, ktorý dôkaz pripojil žalobca k žalobe vyplýva, že žalovaná uhradila pôvodnému veriteľovi 14 mesačných splátok po 21,-- Eur, uhradila spolu čiastku 294,-- Eur, uhradila teda splátky splatné od 25.10.2013 do 25.11.2014. Pôvodný veriteľ vyhlásil predčasné zosplatnenie úveru ku dňu 03.08.2015. Mohol tak urobiť pre omeškanie žalovanej so splátkou splatnou dňa 25.04.2015, s ktorou mesačnou splátkou žalovaná bola ku dňu 03.08.2015 v omeškaní s úhradou 3 mesiace. Veriteľ platne nemohol vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru pre splátku splatnú dňa 25.05.2015 tak, ako to tvrdil žalobca pri prejednaní žaloby, resp. mylne tvrdiac pre splátku splatnú dňa 30.05.2015, pretože žalovaná ku dňu 03.08.2015, ku ktorému bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru nebola v omeškaní s úhradou tejto splátky viac ako 3 mesiace. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka totiž k zosplatneniu dlhu v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu možno pristúpiť až po 3 mesiacoch od omeškania so zaplatením splátky, pričom toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

6. Nakoľko žalobca resp. jeho právny predchodca, pôvodný veriteľ podal žalobu na súde o zaplatenie úverovej pohľadávky s príslušenstvom dňa 26.05.2018, pričom úverová pohľadávka sa stala predčasne splatnou pre neuhradenie splátky splatnej dňa 25.04.2015, potom bolo dôvodné žalobu žalobcu zamietnuť, nakoľko právo uplatňované žalobcom je právom premlčaným. Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať s prihliadnutím na § 54a Občianskeho zákonníka. Z hľadiska prejednávaneho sporu je premlčacia doba trojročná (§ 101 Občianskeho zákonníka) a nakoľko zo strany veriteľa došlo k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (§ 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka), začala plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka). V zmysle Občianskeho zákonníka premlčacia doba na uplatnenie práva začala právnomu predchodcovi žalobcu plynúť odo dňa splatnosti splátky, kvôli ktorej bola vyhlásená mimoriadna (predčasná) splatnosť úveru. Právny predchodca žalobcu mimoriadnu (predčasnú) splatnosť úveru mohol platne vyhlásiť len

pre splátku splatnú v mesiaci apríl 2015, konkrétne splatnú dňa 25.04.2015. Veriteľ si tak mohol uplatniť svoje právo na súde najskôr dňa 26.04.2015, kedy sa dostala žalovaná do omeškania („actio nata“). Vzhľadom na to, že ide o dobu určenú podľa rokov, pričom trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie úveru začala teda plynúť od 26.04.2015, táto doba končí dňom, ktorý sa číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína (§ 122 Občianskeho zákonníka). Touto udalosťou podľa § 103 Občianskeho zákonníka je zročenosť nesplnenej splátky, teda 25.04.2015, a preto premlčacia doba končí dňa 25.04.2018 v dôsledku čoho je žaloba podaná po uplynutí premlčacej trojročnej doby, keďže bola podaná na súde dňa 26.05.2018. Nakoľko žalobca, resp. právny predchodca žalobcu doručil žalobu na súd po uplynutí trojročnej premlčacej doby na uplatnenie práva, súd prvej inštancie vzhľadom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka na premlčanie prihliadol z úradnej povinnosti a premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy žalobcovi nepriznal a žalobu zamietol.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. X CSP. V konaní bola v plnom rozsahu úspešná žalovaná, preto jej patrí nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Žalovanej však v konaní žiadne trovy konania nevznikli, zo spisu pre žalovanú žiadne trovy konania nevyplývajú. Preto súd prvej inštancie o nároku žalovanej na náhradu trov konania voči žalobcovi rozhodol tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nestotožnil sa s právnym posúdením začiatku plynutia premlčacej doby súdom prvej inštancie. Poukázal na skutočnosť, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou. Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Uviedol, že právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Mal za to, že ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti dlhu. Ak však toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto ďalšiu splátku dlhu. Uviedol, že v posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaná bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t.j. v danom prípade splátky splatnej dňa 25.07.2015. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatná trojročná premlčacia doba. Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. od splátky splatnej dňa 25.07.2015. Preto považoval výklad súdu prvej inštancie, podľa ktorého za nesplnenú splátku je potrebné považovať splátku splatnú dňa 25.04.2015 a že od tejto splátky mu začala plynúť trojročná premlčacia doba za nesprávny a tiež, že takýto výklad je v rozpore s § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň poukázal na to, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal so skutočnosťou, že splátky úveru splatné dňa 25.05.2015, 25.06.2015 alebo dňa 25.07.2015 boli v prejednávanom prípade uplatnené v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby, nakoľko v prípade týchto splátok ide o splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. také splátky úveru, pre ktoré plynie v zmysle prvej vety § 103 Občianskeho zákonníka pre každú z nich samostatná trojročná premlčacia doba odo dňa splatnosti tej, ktorej splátky.

9. Žalobca vyslovil názor, že oprávnenie jeho právneho predchodcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.04.2015 zaniklo v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka splatnosťou ďalšej splátky úveru. Preto považoval za zrejmé, že v prípade, ak jeho právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 03.08.2015, toto svoje právo uplatnil v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.07.2015 a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa (žalovanej) s

platením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po dni 03.08.2015 začala podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade odo dňa 26.07.2015) a uplynula by najskôr dňa 26.07.2018, keďže žaloba bola podaná na súde dňa 26.05.2018 mal za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. V tejto súvislosti poukázal na to, že rovnaký právny záver vyplýva i z ustálenej rozhodovacej praxe súdov, pričom príkladmo poukázal na rozhodnutia rôznych odvolacích súdov.

10. V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka žalobca uviedol, že uvedené ustanovenie vykazuje obdobný zásah do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva na súdnu ochranu tak, ako vykazovalo protiústavné ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), ktoré bolo Ústavným súdom Slovenskej republiky dňa 07.02.2018 vo veci vedenej pod sp.zn. PL.ÚS 11/2016 vyhlásené za nesúladné s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pričom poukázal na odvodnenie tohto nálezu. Vyslovil názor, že aktuálne znenie § 54a Občianskeho zákonníka vykazuje zhodné znaky protiústavnosti ako ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, pri interpretácii ktorého mal Ústavný súd Slovenskej republiky za to, že jednostranne zvýhodňuje zmluvnú stranu, čo nie je v súlade s princípom nestrannosti súdu, teda ani s princípmi právneho štátu. Vyslovil názor, že pokiaľ Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol o protiústavnosti ustanovenia o povinnosti súdov ex offo prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských sporoch, potom by mal zaujať rovnaký postoj aj v prípadnom konaní o nesúlade právnych predpisov s Ústavou Slovenskej republiky k právnej úprave de facto ešte prísnejšej, t.j. takej, podľa ktorej premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je len možné vymáhať, ale ani ho platne zabezpečiť. V zmysle uvedeného mal za to, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov (§ 54a Občianskeho zákonníka) s Ústavou Slovenskej republiky. Dal do pozornosti skutočnosť, že Okresný súd Martin dospel k záveru, že uvedená úprava následkov premlčania práva a prihladania naň v zmysle aktuálneho znenia § 54a Občianskeho zákonníka nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, a to s jej čl. 47 ods. 3, čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 1 ods. 1, a preto podal dňa 30.07.2020 na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou Slovenskej republiky. Konanie sa vedie pod evidenčným číslom spisu 1730/2020, pričom poukázal na odôvodnenie uvedeného návrhu. Preto sa nestotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý aplikoval na prejednávaný prípad § 54a Občianskeho zákonníka. Vyslovil názor, že pred vydaním rozhodnutia mal súd prvej inštancie postupovať podľa § 162 ods. 1 CSP a konanie prerušiť až do právoplatného skončenia konania o súlade s § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu vyslovil názor, že súd prvej inštancie v posudzovanom prípade mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preto mal za to, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania, nakoľko uplatnený nárok žalobou nemožno považovať za premlčaný ani len v časti. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná mu proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. aby odvolací súd konanie prerušil až do doby rozhodnutia o podanom návrhu Okresného súdu Martin o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou Slovenskej republiky. Zároveň si vyčíslił trovy odvolacieho konania.

11. K odvolaniu vyjadrenie podané nebolo

12. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 CSP, prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP, nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné doplniť alebo zopakovať pojednávanie (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

13. Skôr ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku, odvolací súd rozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania.

14. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

17. Žalobca v predmetnej veci súčasne s podaním odvolania proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie podal aj návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou Slovenskej republiky, ktorý je vedený na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod evidenčným číslom spisu 1730/2020. Odvolací súd zistil, že dňa 30.07.2020 bol Ústavnému súdu Slovenskej republiky doručený návrh Okresného súdu Martin na začatie konania o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky o tomto návrhu doposiaľ nerozhodol. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z názoru, že je v jeho výlučnej právomoci posúdiť splnenie podmienok na prerušenie konania podľa § 164 CSP a nie je v tomto smere výlučne viazaný návrhom žalobcu a ani skutočnosťou, že iný súd v inom konaní dospel k záveru, že je potrebné konanie prerušiť a podať návrh na posúdiť súladu ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou Slovenskej republiky podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV.ÚS 74/2019 zo dňa 07.02.2019, v ktorom ústavný súd vyslovil, že „v teórii ústavného práva i v ústavnom systéme Slovenskej republiky sa uplatňuje tzv. prezumpcia ústavnosti právnych noriem, čo znamená, že na účinnú právnu normu sa orgán ju aplikujúci musí pozeráť ako na súladnú s ústavou dovtedy, kým ústavný súd predpísaným spôsobom nevysloví jej neústavnosť.“. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že aktuálne na Ústavnom súde Slovenskej republiky prebieha konanie o vyslovení nesúladu tohto ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Rovnako ani rozhodovanie súdu podľa tejto právnej normy pred rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky nepredstavuje porušenie práva strany na spravodlivý proces. Odvolací súd z uvedeného dôvodu v danom prípade nevidel žiadny relevantný dôvod na odmietnutie aplikácie platného a účinného ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka, a preto návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

18. Odvolací súd ďalej prejednal odvolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku.

19. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že pôvodný žalobca Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 26.05.2018 proti žalovanej domáhal zaplata istiny vo výške 634,88 Eur, dlžných úrokov z istiny vo výške 730,48 Eur, zmluvného úroku vo výške 29,50 % ročne zo sumy 634,88 Eur od 01.05.2018 do zaplata, zákonného úroku z omeškania vo výške 5.05 % ročne zo sumy 634,88 Eur od 01.05.2018 do zaplata a bankových poplatkov vo výške 39,65 Eur na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu Poštová banka, a.s., Bratislava a žalovanou dňa 30.09.2013. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že právny predchodca poskytol žalovanej úver vo výške 700,-- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 72 mesačných splátkach po 21,-- Eur s tým, že splatnosť prvej splátky bola dňa 25.10.2013, dátum každej ďalšej splátky si dohodli k 25. dňu v mesiaci a dátum konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na deň 25.09.2019. Zmluvné strany si ďalej v zmluve o úvere dohodli výšku úrokovej sadzby 29,50 % p.a., ročnú percentuálnu mieru nákladov 33,84 %, priemernú ročnú percentuálnu mieru nákladov 25,21 %, celkovú výšku nákladov 764,62 Eur. Výzvou zo dňa 20.07.2015 označenej ako „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ vzhľadom na to, že žalovaná podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere právny predchodca podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornil žalovanú, že ku dňu 17.07.2015 je jeho pohľadávka viac ako tri mesiace po lehote splatnosti vo výške 128,15 Eur a vyzval ju na jej zaplata v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zároveň žalovanej oznámil, že ak uvedenú dlžnú sumu záväzku neuhradí, je oprávnený vyhlásiť úver predčasne splatným. Podaním zo dňa 03.08.2015 označeným ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ právny predchodca žalovanej oznámil, že nakoľko svojim konaním

podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere, sa stala úverová pohľadávka v celkovej výške 803,43 Eur k 03.08.2015 predčasne splatnou v celom rozsahu. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 30.04.2018 založeného v spise vyplýva, že žalovaná naposledy uhradila splátku splatnú dňa 25.11.2014 a od splátky splatnej 25.12.2014 neuhradila žiadnu splátku. Podľa článku 6, bod 6.2. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, ak klient je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške, alebo poskytol poštovke nepravdivé údaje o svojej osobe, resp. o spoludlžníkovi (napr. v predložených dokladoch, formulári zmluvy o úvere), alebo v majetkových pomeroch klienta alebo spoludlžníka nastala podstatná zmena, ktorá môže negatívne ohroziť schopnosť splatiť pohľadávku banky vyplývajúcu zo zmluvy o úvere, alebo na majetok klienta (spoludlžníka) bol vyhlásený konkurz alebo exekúcia, alebo klient zomrel, je poštovka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva.

20. V prejednávanom prípade súd prvej inštancie správne zistil, že žalovaná mala pri uzatváraní zmluvy úvere postavenie spotrebiteľa a že zmluva o úvere, ktorú uzavrela s právnym predchodcom žalobcu splňa kritériá vymedzenia spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

21. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

23. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

25. Vyššie citované ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby, ktorá platí vo všetkých prípadoch, pokiaľ zákon pre jednotlivé práva neráta s osobitnou (kratšou, či dlhšou) premlčacou dobou. V prípade, ak plnenie bolo dohodnuté v splátkach, podľa § 103 Občianskeho zákonníka môže veriteľ žiadať splnenie len príslušnej splátky, ktorá sa stala splatnou podľa dohody strán. V tomto prípade každá jednotlivá splátka predstavuje samostatné plnenie, pre ktoré plynie premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka samostatne. Len v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal splatným celý dlh podľa § 565 Občianskeho zákonníka, premlčacia doba začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky.

26. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je na ochranu veriteľa. Toto ustanovenie umožňuje veriteľovi vymáhať celý dlh, teda aj to plnenie, ktoré by ešte nebolo splatné, pokiaľ by nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Ide o voľbu veriteľa (je to jeho právo), či si bude vymáhať jednotlivé splátky potom, čo sa dlžník dostane do omeškania alebo využije ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, čo mu umožní vymáhať celý dlh. Závisí od veriteľa, kedy vyhlási mimoriadnu splatnosť dlhu, čím si určuje začiatok plynutia premlčacej doby. Pokiaľ toto právo využije so značným časovým odstupom od zmeškanej splátky vystavuje sa riziku, že časť premlčacej doby je v dôsledku jeho pasivity konzumovaná. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ by aj nedošlo k využitiu práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu, premlčacia doba pre vymáhanie zmeškanej splátky objektívne plynie od jej zročnosti (§ 103 Občianskeho zákonníka). Pri využití práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu veriteľ „vstupuje“ do premlčacej doby, ktorá už začala plynúť, a to nielen ohľadne uplatnenia práva na zaplatenie zmeškanej splátky ale aj celého dlhu.

27. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v danej veci správne posúdil začiatok plynutia premlčacej doby. V zmysle § 103, druhej vety Občianskeho zákonníka v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročným celý dlh podľa § 565 Občianskeho zákonníka, premlčacia

doba začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ vyhlásil splatnosť celej pohľadávky. V danom prípade súd prvej inštancie správne z aktuálneho stavu úveru ku dňu 30.04.2018 založeného v spise zistil, že žalovaná naposledy uhradila splátku splatnú dňa 25.11.2014 a žalovaná neuhradila žiadnu ďalšiu splátku. Z podania zo dňa 20.07.2015 označeného ako „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ vyplýva, že ku dňu 17.07.2015 bola žalovaná v omeškaní so splácaním úveru viac ako tri mesiace, pričom právny predchodca podaním zo dňa 03.08.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celej pohľadávky ku dňu 03.08.2015. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaná bola s omeškaním so splácaním úveru viac ako tri splátky úveru, pričom z aktuálneho stavu úveru ku dňu 30.04.2018 je zrejmé, že žalovaná sa dostala do omeškania zo zaplatením splátky splatnej dňa 25.04.2015, ktorá je splátkou, pre ktorú právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť celej pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade k zosplateniu celej pohľadávky došlo pre splátku splatnú dňa 25.04.2015 a nie splátky splatnej dňa 25.07.2015, ako to žalobca uvádza v odvolaní. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade k zosplateniu celej pohľadávky došlo pre splátku splatnú dňa 25.04.2015. Preto premlčacia doba podľa § 103, druhá veta Občianskeho zákonníka v tomto prípade začala plynúť od splátky splatnej dňa 25.04.2015, t.j. od splátky pre ktorú bola vyhlásená predčasná splatnosť celého dlhu a nie odo dňa 25.07.2015, ako to tvrdí žalobca v podanom odvolaní. Predmetná žaloba bola podaná na súde prvej inštancie dňa 26.05.2018 (ako to vyplýva z potvrdenia o prijatí návrhu na začatie konania z č.l. 40 spisu). Trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka by potom uplynula dňom 25.04.2018, t.j. pred uplatnením nároku žalobcu na súde (pred 26.05.2018). Súd prvej inštancie preto dospel k správne záveru, že posledný deň lehoty na uplatnenie práva pripadol na deň 25.04.2018 a že žalobca doručil žalobu súdu prvej inštancie po uplynutí premlčacej doby.

28. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne právne posúdil začiatok plynutia premlčacej doby, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti prvej výrokovej vety podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu v plnom rozsahu priznal žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s ust. § 262 ods. 2 v nadväznosti na ust. § 251 CSP súd prvej inštancie.

30. Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).